

ΕΤΕΡΩΝΥΜΑ

Γράφει ο Κώστας Καραμάρκος → <http://endeaneos.blogspot.com.au>

Μνήμη Έκτορα Κοσμά

Στις αρχές του Μάρτη συμπληρώνονται 4 χρόνια από τον πρόωρο θάνατο στην Αθήνα του πολύ καλού Ελληνοαυστραλού μουσικού και φίλου Έκτορα Κοσμά (1966-2012). Για να «γνωρίσουν» τον Έκτορα όσοι δεν τον γνώρισαν όταν ζούσε, αλλά και για να τον ξαναθυμηθούμε εμείς οι φίλοι του, επαναφέρω σήμερα στην επικαιρότητα μια κουβέντα μας που έγινε στην Αθήνα του 2005 (προ κρίσης) και πρωτοδημοσιεύθηκε στον ιστότοπο www.prol.gr με τίτλο «Οίκαδε: κυνηγώντας το ελληνικό όνειρο».

Εχουμε και λέμε, λοιπόν.

«Αρκετά πριν η Έλενα Παπαρίζου συμμετάσχει για πρώτη φορά ή κερδίσει τελικά το διαγωνισμό τραγουδιού της «Γιουροβίζιον», αρκετά πριν η Καλομοίρα, η Μάρω και ο Περικλής γίνουν της μόδας με το «Φέμι στόρι» και άλλες τηλεοπτικές υπερβολές στην Ελλάδα, σε πολλά αεροδρόμια των μεγάλων αστικών κέντρων του κόσμου, ελληνικής καταγωγής νέοι επιχειρούσαν το ταξίδι της επιστροφής στη χώρα των γονιών και των προγόνων τους, κυνηγώντας τη δική τους ανάγκη, το δικό τους όνειρο, τη δική τους ουτοπία.

Από την πάμφτωχη ελληνική επαρχία έφευγαν κυρίως οι δικοί τους άνθρωποι, πριν από πολλές δεκαετίες, για να φτιάξουν τη ζωή τους στη Νέα Υόρκη, στη Μελβούρνη, στο Τορόντο ή αλλού...

Από τις σχετικά «ευκατάστατες» οικογένειές τους στις κοσμοπολίτικες πρωτεύουσες της υπηλίου, φεύγουν σήμερα [2005] αρκετοί ελληνικής καταγωγής νέοι του εξωτερικού, για να ζήσουν για λίγο ή πολύ τη δική τους ζωή, τη δική τους ανάγκη στην Ελλάδα...

Ελληνοαυστραλός, μουσικός τρίτης γενιάς ο Έκτορας Κοσμάς, Ελληνοκαναδέζα καθηγήτρια δεύτερης γενιάς η Εύη Παπαδημητρίου, στην Αθήνα γνωρίστηκαν, στο Χαλάνδρι ζουν, ας τους συναντήσουμε.

Κώστας Καραμάρκος (ΚΚ): Ποια είναι η μεταναστευτική ιστορία της οικογένειάς σου Έκτορα;

Έκτορας Κοσμάς (ΕΚ): Οι παππούδες, από την πλευρά του πατέρα μου, μεταναστεύσαν στην Αυστραλία τη δεκαετία του 1920.

Ο πατέρας μου γεννήθηκε στη Μελβούρνη. Στα βαπτίσια του ήταν προσκεκλημένη σχεδόν όλη η ελληνική κοινότητα της πόλης, που χωρούσε ολόκληρη στην εκκλησία!

Η μητέρα του πατέρα μου, η γιαγιά Σοφία, ήταν μικρασιατικής καταγωγής, αλλά γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Η μητέρα μου γεννήθηκε και αυτήν στην Αλεξάνδρεια και έφυγε οικογενειακά για τη Αυστραλία σε μικρή ηλικία, το 1950.

ΚΚ: Τι θυμάσαι από τα παιδικά σου χρό-

νια και την πρώτη σου επαφή με τη μουσική;

ΕΚ: Η κύρια γλώσσα στο σπίτι ήταν τα αγγλικά.

Άκουγα τη γιαγιά και τον πατέρα μου να μιλούν Ελληνικά, αλλά η αίσθηση της ελληνικότητας δεν προήρθε από τη γλώσσα. Στο σπίτι μας υπήρχαν πάντα μουσικά όργανα και δίσκοι.

Ο πατέρας μου είναι ένας φιλοσοφημένος άνθρωπος, είναι μουσικόφιλος και πολύ καλός χορευτής.

Από τα τέσσερα μου χρόνια θυμάμαι να ακούμε στο γραμμόφωνο σμυρναίικα και ρεμπέτικα τραγούδια από δίσκους 78 στροφών, που μας έστελνε για χρόνια η αδερφή της γιαγιάς μου Σοφίας, η Δόμνα Μαχαίρα, η οποία σύχναζε στο «Τζιμ του Χοντρού».

Ο οικογενειακός μας θρύλος λέει πως ο Τζιμς ο χοντρός γούσταρε τη Δόμνα, που έπαιζε χαρτιά, δεν παντρεύτηκε ποτέ της, εκτιμούσε την καλή μουσική και ήταν αληθινή μάγκισσα.

Οι παλιές ηχογραφήσεις που πρωτάκουστα μικρός με άγγιξαν με έναν πολύ προσωπικό τρόπο.

Η αναζήτηση αυτού του ήχου και αυτής της μουσικής έκφρασης με έφεραν στην Ελλάδα.

ΚΚ: Πώς ήταν να μεγαλώνεις στη Μελβούρνη τη δεκαετία του 1970;

ΕΚ: Πήγα σε ιδιωτικό σχολείο όπου, ανάμεσα σ' άλλα, μάθαινα και βιολί.

Ήταν πολύ ωραία να μεγαλώνεις στην Αυστραλία.

Έπαιζα τένις, σκουός, κρίκετ, έκανα ποδόσφαιρο, πήγαινα στην παραλία, αγαπούσα τους Αυστραλούς φίλους μου -ήταν ωραίοι άνθρωποι- αλλά κατάλαβα νωρίς ότι στις σχέσεις τους δεν μοιράζονταν πράγματα, όπως εγώ επιθυμούσα.

Συναναστράφηκα Έλληνες για πρώτη φορά στο πανεπιστήμιο και παρατήρησα αμέσως τη διαφορά κουλτούρας.

Είπα αυτοί οι άνθρωποι είναι σαν κι εμένα κι επιπλέον τους αρέσουν τα ρεμπέτικα και τα δημοτικά!

Οι Έλληνες που συνάντησα ήταν πιο ανοιχτοί, πιο ελεύθεροι, πιο εκφραστικοί στις σχέσεις τους.

Αυτό δεν είναι τελικά και η κουλτούρα; Ο τρόπος που εκφράζουμε την ανθρωπιά μας;

Τελικά μπήκα σε ένα μουσικό συγκρότημα την «Απόδημη Κομπανία» παίζοντας μπαγλαμά και βιολί, κάθε Παρασκευή και Κυριακή βράδυ, σε μια μπυραρία, το «Retreat», όπου γλεντούσαν μαζί μας με ρεμπέτικα και δημοτικά, κάθε φορά που παίζαμε, και άλλα διακόσια άτομα!

ΚΚ: Γιατί αποφάσισες να έρθεις στην Ελλάδα;

ΕΚ: Στην Ελλάδα ήρθα το Μάιο του 1998. Αν και συνέχιζα να παίζω τη μουσική που μου άρεσε στη Μελβούρνη, συνειδητοποίησα πως, αν ήθελα να πάω μπροστά ως μουσικός, έπρεπε να έρθω στην Ελλάδα. Το πρώτο πράγμα που με εντυπωσίασε

ήταν αυτή η όμορφη αίσθηση του χάους της Αθήνας.

Μου άρεσε ο τρόπος που συμπεριφερόταν οι άνθρωποι, μου άρεσε η μουσική.

ΚΚ: Με την Εύη την ελληνοκαναδέζα γυναίκα σου πώς συναντηθήκατε;

ΕΚ: Τη γυναίκα μου, γεννημένη και μεγαλωμένη στο Μόντρεαλ του Καναδά, τη γνώρισα τρεις μήνες μετά την άφιξή μου στην Ελλάδα.

Παντρευτήκαμε το Σεπτέμβριο του 2000 και αποκτήσαμε δύο όμορφες κόρες, τη Φοίβη και τη Δάφνη.

Το γεγονός ότι και οι δύο μεγαλώσαμε εκτός Ελλάδας βοηθάει τη σχέση μας.

Βλέπουμε την ελληνική κοινωνία από παρόμοια οπτική γωνία.

Στο σπίτι μιλάμε αγγλικά, που είναι και η πρώτη μας γλώσσα.

Η Εύη μιλάει στις κόρες μας ελληνικά, η Φοίβη είναι ήδη δίγλωσση!

ΚΚ: Ποια είναι η ιστορία της Εύης, πώς βρέθηκε να ζει στην Ελλάδα;

ΕΚ: Η οικογένειά της μετανάστευσε στον Καναδά από τη Λακωνία το 1964, ελπίζοντας σε μια καλύτερη ζωή, αλλά και με την ελπίδα της επιστροφής στην Ελλάδα μια μέρα.

Τελικά, όπως πολλοί μετανάστες εδραϊώθηκαν στη νέα τους πατρίδα.

Ο πατέρας της γυναίκας μου άνοιξε εσπιατόριο και η μητέρα της, που ήταν μοδίστρα, δημιούργησε τη δική της βιοτεχνία.

Η Εύη και η μεγαλύτερη αδελφή της η Στέλλα αισθάνθηκαν την ελληνικότητά τους μέσα από τις συγγενικές σχέσεις και δυο οικογενειακά ταξίδια στην Ελλάδα της δεκαετίας του 1970.

Στα 18 της χρόνια η Εύη, μαζί με την αδερφή της, έκανε ένα ταξίδι στην Ευρώπη έχοντας την Ελλάδα ως τελευταίο προορισμό.

Ερχόμενη με το πλοίο από την Ιταλία προς την Ελλάδα, όπως μου λέει, άρχισε να έχει μια ανεξήγητα έντονη αίσθηση επιστροφής στο σπίτι της.

Η φιλοξενία των Ελλήνων αργότερα, η ειλικρίνεια τους, την εντυπωσίασαν, την έκαναν να αισθανθεί πως ανήκει και αυτή στην Ελλάδα, δημιούργησαν μια περιέργεια, μια επιθυμία να γνωρίσει τις ρίζες και την ελληνικότητά της.

Από τότε ήρθε πολλές φορές εδώ, αλλά εγκαταστάθηκε στην Αθήνα το 1994, μετά την αποφοίτησή της από το πανεπιστήμιο, όπου σπούδασε αγγλική φιλολογία.

Βρήκε εύκολα δουλειά διδάσκοντας Αγγλικά.

Επίσης, η χαλαρή και ελεύθερη ζωή της Ελλάδας και η δυνατότητα να ταξιδεύει συχνά στον Καναδά την κράτησαν στην Αθήνα.

ΚΚ: Ποια είναι η δική σου επαγγελματική πορεία στην Αθήνα;

ΕΚ: Από το ρεμπετολόγο Παναγιώτη Κουνάδη γνώρισα το Γιάννη Λεμπέση, με τον οποίο δουλεύω συνεχώς μαζί τα τελευταία έξι χρόνια.

Ανάμεσα σε άλλους συνεργάστηκα με τη Λιζέτα Καλημέρη, το Στέλιο Βαμβακάρη,

το Μπάμπη Τσέρτο, τον αξέχαστο Μιχάλη Γενίτσαρη, το Μπάμπη Γκολέ, τη Γιώτα Βέν και το Μανόλη Δημητριάδη.

Επίσης, έχω περίπου δώδεκα μαθητές που τους μαθαίνω να παίζουν διάφορα παραδοσιακά μουσικά όργανα.

ΚΚ: Πώς περνάτε ζώντας στην Ελλάδα;

ΕΚ: Αισθανόμαστε ότι ζούμε στο σπίτι μας, αν κι εγώ ακόμα δυσκολεύομαι μερικές φορές με τη γλώσσα.

Μας αρέσει ο ανοιχτόκαρδος κόσμος, η ευκολία με την οποία μπορείς να πιάσεις κουβέντα.

Οι άνθρωποι εδώ μοιράζονται περισσότερο με τους άλλους τις χαρές και τις λύπες τους, κι αυτό σε κάνει να αισθάνεσαι ότι ανήκεις σε μια κοινότητα.

Επίσης, οι Έλληνες δεν έχουν ξεχάσει πως να περνούν καλά, πως να χορεύουν, πως να εκφράζονται.

Στην Εύη σίγουρα λείπει η στενή σχέση με την οικογένειά της στο Μόντρεαλ, οι ανοιχτοί χώροι, το πράσινο, οι λίμνες, τα πάρκα, τα εστιατόρια, τα πολυεθνικά φεστιβάλ αυτής της πολύ ωραίας πόλης.

ΚΚ: Έχετε άλλους φίλους που είναι από τον Καναδά, από την Αυστραλία και αλλού;

ΕΚ: Ναι, έχουμε φίλους που ζουν και δουλεύουν εδώ και καιρό στην Ελλάδα.

Σε γενικές γραμμές σημαντικά προσωπικά θέματα όπως: οικογένεια, σχέσεις, επαγγελματικές προοπτικές είναι οι παράγοντες που τους κάνουν να αποφασίσουν που θα μείνουν.

Οι ελληνοαυστραλοί και οι ελληνοκαναδοί αναγνωρίζουν τα θετικά και τα αρνητικά της κάθε χώρας και αισθάνονται πολύ άνετα και στις δύο τους πατρίδες.

ΚΚ: Ποια είναι τα μελλοντικά σχέδια της δικής σας οικογένειας;

ΕΚ: Η Αυστραλία την τελευταία δεκαετία φαίνεται να έχει γίνει πιο εσωστρεφής και ξενοφοβική, αν και έχει πολλά πλεονεκτήματα, για παράδειγμα ποιότητα ζωής.

Ο Καναδάς είναι μια πολύ ελπιδοφόρα προοπτική για μια οικογένεια με νεαρά παιδιά.

Το κράτος στηρίζει οικονομικά αυτές τις οικογένειες, το εκπαιδευτικό σύστημα και το σύστημα υγείας είναι πολύ καλά.

Στο Καναδά, που τον έχω επισκεφθεί, υπάρχει επίσης μια πολύ ζωντανή πολυπολιτισμική κοινωνία.

Ο κύριος παράγοντας για να αποφασίσουμε που θα ζήσουμε στο μέλλον μπορεί να εξαρτηθεί κατά πολύ από τις εκπαιδευτικές και άλλες ευκαιρίες που θα χρειαστεί να έχουν τα παιδιά μας.

Προς το παρόν ευχαριστιόμαστε τις προκλήσεις και τα ανταλλάγματα της ζωής μας στην Ελλάδα.

Το μέλλον είναι γεμάτο με αποφάσεις και πιθανότητες.